

היום נלמד בעזרת ה':

יומא דף יד

משנה: כל שבעת ימי הפרישה של הכהן הגדול לפני יום הכיפורים – הוא היה עובד את עבודות בית המקדש (זריקה, הקרבה, קטורת, ונרות) כדי להתרגל בעבודה.

נמרא: נחלקו רבי עקיבא ורבנן האם אדם טהור שהיזו עליו מי חטאת נטמא. רבי עקיבא סובר שנטמא, ולכאורה המשנה אינה תואמת את דעתו. שהרי על הכהן הגדול היזו מי חטאת רק מספק שמא נטמא, אך אם הוא באמת טהור ההזאה מטמאת אותו.

בדברים המקבלים טומאה: רבנן לומדים את הפסוק 'והיזה הטהור על הטמא' – שדוקא הזאה על דבר המקבל טומאה (כמו אדם וכלים) מטהרת, אבל הזאה על דבר שלא מקבל טומאה (כמו בהמה) אינה מטהרת.

נתכוין להזות על הבהמה (בטעות) והזה על האדם: מצד הכוונה שלו להזות על הבהמה בטעות במקום על האדם - הוא צריך להזות שוב על האדם. אך מצד ההזאה עצמה שהיזה עליו - אין בעיה של מלאכה (כמו במקרה ההפוך להלן), ולכן מזה שוב את האזוב על האדם בשיריים של מי חטאת הבלועים באזוב, ואין צורך להטבילו במי החטאת שוב.

אבל נתכוין להזות על האדם והזה (בטעות) על הבהמה: אינו יכול להזות שוב באזוב וצריך להטבילו במי חטאת, מכיון שהזאה על הבהמה נחשבת למלאכה הפוסלת את מי חטאת, כי בהמה אינה ראויה לקבל טומאה.

מזה ונוגע: בפסוק כתוב 'ומזה מי הנידה יכבס בגדיו, והנוגע במי הנידה יטמא עד הערב'. רבנן לומדים ש'מזה' הכוונה לנושא (=סוחב) את מי הנידה, ואילו המזה עצמו טהור (מקל וחומר). הסיבה שהתורה כתבה את ה'נושא' בלשון 'מזה' בכדי להשמיע לנו שהנושא נטמא רק אם נשא מים בשיעור של הזאה, דהיינו בכמות כדי להטביל את ראשי הגבעולין ולהזות אותם.

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור
052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

אביי: מתרץ את המשנה אפילו לדעת רבי עקיבא. על הכהן היו מזים רק לקראת השקיעה, הוא היה מספיק לטבול קודם לכן, ובערב כבר היה לו הערב שמש והוא נטהר.

מי שזכה: המשנה במסכת תמיד מפרטת את סדר ההגרות שנעשו בין הכהנים לעבודות בית המקדש, ושם מובא שעבודת המנורה קודמת לקטורת - ההפך ממשנתנו.

רבי שמעון איש המצפה: בתחילה רצתה הגמרא לתרץ שהוא התנא של מסכת תמיד החולק על התנא של משנתנו. אך הגמרא מקשה על כך, ולבסוף מסיקה להיפך שהוא התנא של משנתנו.

בא לו לקרן: המשנה במסכת תמיד מבארת את סדר זריקת דם התמיד - שתי נתינות שהן ארבע. נתינה אחת על קרן מזרחית צפונית של המזבח (כך שהדם פגע גם בצד מזרח וגם בצד צפון) ונתינה שניה בקרן מערבית דרומית (והדם פגע בשני הצדדים).

אך בתוספתא מובא שרבי שמעון איש המצפה חולק על התנא של מסכת תמיד, וסובר שבצד דרום ומערב היו שני נתינות נפרדות (סך הכל שלוש). ברור שרבי שמעון אינו התנא של מסכת תמיד.

ורמי סדר יומא: ישנה סתירה במסכת שלנו עצמה, שלהלן מובא במשנה שהמנורה קודמת לקטורת?

אביי מתרץ שאת הטבת המנורה עשו בשתי פעימות. הטיבו חמש נרות, לאחר מכן הקטירו קטורת, ולאחר מכן הטיבו את שני הנרות הנוספים. (זאת כדעת חכמים, אך אבא שאול סובר שהיו מפסיקים באמצע לשחיתת קרבן תמיד וזריקת דמו). נמצא ששני המשניות דברו על חלק אחר בעבודה. משנתנו דיברה על שני הנרות האחרונים - ולכן כתבה את הקטורת קודם להטבת (שני) הנרות, ואילו המשנה לקמן דיברה על חמש הנרות הראשונים - ולכן כתבה אותם קודם לקטורת.